

„Speelgoed” voor de jeugd

21 OCT 1938

Voor „De koepel van De Roeper” komen drie ruïnes in de plaats.

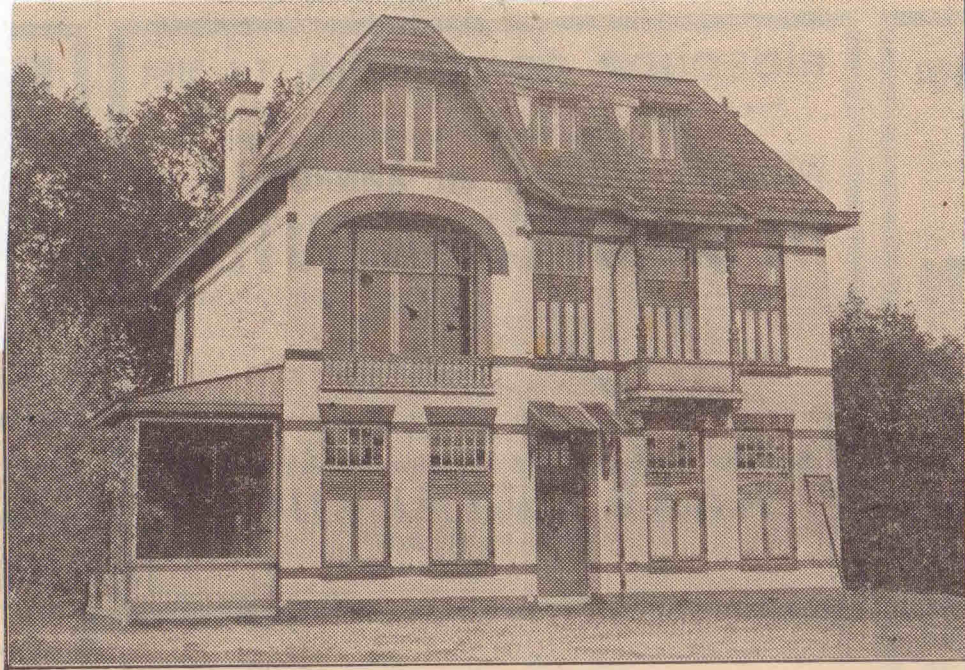
BIJ DE RAMEN BEGINT

HET VERVAL

Nog niet zooveel jaren geleden was een „ruïne” aan den Amersfoortschestraatweg algemeen bekend. Het ding stond op alle kaarten van het Gooi, ook de topografische kaart, aangegeven en genoot niet alleen bij de jeugd als speelplaats belangstelling. Elk jaar bleken de muren nog wat meer afgebrokkeld en toen ten slotte daarachter bebouwing ontstond en de gemeente Bussum door de begroeide strook waarop de ruïne stond een verbindingspad tusschen de nieuwe wijk en den rijksweg aanlegde, waarbij de bouwval niet werd ontzien en met den grond gelijk gemaakt, toen kwam daarmee het eind aan een legende.

Want het verhaal, of liever de mondelinge overlevering wilde, dat op „de koepel van De Roeper,” zooals de ruïne door het oudere geslacht der Bussummer genoemd werd, bij uiterste wilsbeschikking van den bouwer een servituut gelegd was, dat opvolgende eigenaars het bouwswel onaangetast moesten laten. Het opruimen van de resten — nog slechts enkele muurbrokken waren ten slotte overgebleven — was met dit praattie in strijd, en met de verdwijning van den rommel is de ruïne spoedig in vergetelheid geraakt.

Het gebouwtje, zoo vernaalt de legende, was

EEN SOMBER VOORBEELD. Een der villa's, welke tot ruïne vervallen, nu reeds langen tijd niemand dan de jeugd belangstelling voor ze toont. Steenen vormen het begin van het verwoestings-materiaal. Als eenmaal de ruiten zijn vernield is de rest een kwestie van tijd.

in de jaren om 1870, opgetrokken door den toenmaligen notaris te Naarden De Roeper in den tijd toen de genie de vesting voorzag van vooruitgeschoven militaire werken in een kring om Bussum-Werk I werd gebouwd op de Hilversumsche Meent achter het Spiegel, werk II achter de „Zandzee” nabij den Erica-weg, werk III bij het tegenwoordige viaduct, werk IV aan den Voormeulenweg, en voor werk V moest een plaats gekozen worden aan den Amersfoortscheweg. Men meende dat die plaats zou zijn ongeveer waar de koepel werd gebouwd en dacht de ontegeningswaarde te kunnen verhoogen door er een steenen gebouwtje te plaatsen.

Deze berekening kwam verkeerd uit, want het fort werd aan den overkant gebouwd tegenover „De Gooische Boer”, waarmee de voor dien tijd bestaande Botweg naar Huizen werd afgesloten.

Ook de forten zijn geschiedenis geworden. Stad en Lande heeft dat op de Meent geslacht, de gemeente Bussum heeft de werken II, III

en IV aangekocht, het laatste is het tegenwoordig Sportpark-Zuid en werk V is als bouwterrein aan den meestbiedende overgegaan en grootendeels met huizen bezet geraakt.

De ruïne van „De Koepel van De Roeper” behoort tot het verleden, maar vlak in de buurt zijn er tegenwoordig drie in wording. De grootste is de vroeger „riante” villa „Gooi-oord”, die in begin dezer eeuw bewoond werd door de eigenares van het groote buiten, waartoe ook een groote oppervlakte bouwland in den Eng behoorde. In 1918 heeft de gemeente Bussum dit geheele grondbezit van bijna 40 ha met inbegrip van de villa voor f 78.000 overgenomen en in een grondbedrijf gebracht, maar spoedig daarna werd de buitenplaats, ruim 5 ha, voor goed f 60.000 weer verkocht aan den grondspeculant Griffioen, die er tijdelijk ging wonen en later den achterboel van het buiten als bouwterrein exploiteerde.

Eens heeft het huis nog dienst gedaan als bouwterrein voor het Blindeninstituut, maar

overigens heeft het steeds onbewoond gestaan. Het ligt op een vrij grooten afstand van den weg, althans niet binnen steenworp afstands. Vandaar dat de ruiten lang ongeschonden zijn gebleven in de verweerde gevels. Maar het begin van afbraak is er en als alle glazen kapot zijn, zullen de kozijnen en de rest ook wel volgen en de ruïne is compleet.

Een overblijfsel van de buitenplaats is ook de houten tuinnanswoning, waarin destijds de man woonde, die bij den verkoop door de gemeente in dienst moest worden overgenomen en vele jaren als pseudo-politie-plantsoenwachter een heerenleven had tot zijn pensionneering en een aanfluiting was van de politiebewaking. Deze woning, waarlangs vroeger de Voormeulenweg op den straatweg uitmondde, is nog het langst bewoond gebleven, maar tegenwoordig verlaten en een prachtobject voor de jeugd om haar vernielzucht bot te vieren. Het huisje is hard op weg eveneens een ruïne te worden.

Een derde bouwval dreigt te ontstaan in het naastgelegen, ook reeds jarenlang onbewoond huis, waaruit telkens weer inbrekers nog iets van hun gading wegsleepen. Een geluk is het dat dit onooglijk gebouw niet vlak aan den weg ligt, anders zou het verwoestingsproces dat weer en wind er op uitoevenen wel in grooter mate een handje geholpen worden. Doch ook dit huis zal onherroepelijk tot een ruïne vervallen mocht het nog wat blijven gespaard voor den slooper van professie.

Drie vervallen huizen op één rij aan den grooten verkeersweg zijn geen reclame voor Bussum. Zelfs niet straks als volkomen ruïnes, zooals vroeger die van „de Koepel van De Roeper”, want van alle schilderachtigheid zijn ze gespeend. De gemeente moest den eigenaars eens onder het oog brengen, dat hun belang bij afbraak gebaat is. Want zoolang de opstallen niet verdwenen zijn oogen de verwilderde tuinen zoo weinig als bouwterrein, dat men er mee blijft zitten als tot dusverre.